

26.2.2013

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto

Viite: Lausuntopyyntö VM 162:00/2011

Asia: Keiteleen kunnan lausunto
kuntarakennelakiluonnoksesta

Oheisena lähetämme Keiteleen kunnan lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta, jonka valtuusto on hyväksynyt 25.2.2013 pitämässään kokouksessa.

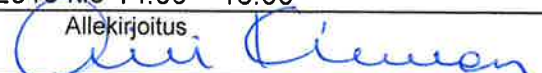
KEITELEEN KUNNANHALLITUS

Eero Ryhänen
kunnanjohtaja

Airi Kinnunen
hallintojohtaja

Liite

Valtuuston pöytäkirjanote 25.2.2013 § 35
Lausunto

KOKOUSAIKA	Maanantai 25.02.2013 kello 18.00 – 18.20	
KOKOUSPAIKKA	Nilakan yhtenäiskoulu, Ruokala Suvanto	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Andersson Sari Eevala Ari Huttunen Eeva Jauhiainen Jaana Jylhäsalmi Heidi Karhunen Esa Kaunisaho Ari Koskinen Saara Kärkkäinen Matti Laitinen Liisa Leskinen Antero Metso Marko Paananen Jari Paananen Markku Pellikka Minna Raatikainen Kaisa puheenjohtaja Roivainen Sirkka Savolainen Pekka Tuhkanen Anna-Liisa Veijalainen Tapio Vänskä Jorma	
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Ryhänen Eero Kinnunen Airi	kunnanjohtaja hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	§ 32	
ASIAT	§§ 32 – 41	
PÖYTÄKIRJAN ALLE- KIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Kaisa Raatikainen	Pöytäkirjanpitäjä Airi Kinnunen
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Pöytäkirjantarkastajien valinta § 33 Allekirjoitukset Jaana Jauhiainen	Tarkastusaika 27.2.2013 Ari Eevala
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Keiteleen kunnantoimisto, 27.2.2013 klo 14.00 – 16.00 Virka-asema pöytäkirjanpitäjä 	

LAUSUNTO / KUNTARAKENNELAKILUONNOS

K.hall.

53 § 18.2.2013

Valtiovarainministeriön Kunta- ja aluehallinto-osasto pyytää kirjeellään 22.11.2012 VM162:00/2011 kunnan lausuntoa kuntarakennelakiluonnoksesta.

Lausuntopyyntö kuntarakennelakiluonnoksesta

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Osana kuntauudistusta hallitus käynnisti syksyllä 2011 hallitusohjelman mukaisen koko maan kattavan selvityksen kullekin alueelle tarkoitukseenmukaisesta kunta- ja palvelurakenteesta. Kunnallishallinnon rakennetöryhmän selvitys Elinvoimainen kunta- ja palvelurakenne (valtiovarainministeriön julkaisuja 5a/2012 ja 5b/2012) valmistui helmikuussa 2012.

Valtiovarainministeriö asetti helmikuussa 2012 kuntarakennelakia valmistelevalle työryhmälle, jonka tehtävänä oli seurata ja arvioida kunta- ja palvelurakenneselvityksestä saatavaa palautetta ja sen pohjalta laatia yhteenveto alue- ja kuulemiskierroksesta sekä tehdä uudistuksen vaikutusarviointi ja laatia tarkennettu esitys uudistuksen kriteereistä ja toteuttamistavoista. Lisäksi työryhmän tuli valmistella luonnos hallituksen esityksestä kuntauudistusta ohjaavaksi rakennelaksi.

Hallitus linjasi kuntauudistuksen etenemistä iltakoulussaan 5.6.2012 sekä antoi seuraavana päivänä tiedonannon eduskunnalle kuntauudistuksen etenemisestä (VNT 2/2012 vp). Hallitus antoi linjauksissaan määrittelemiensä tarkastelunäkökulmien perusteella tarkempien uudistuksen kriteerien valmistelun rakennelakia valmistelevalle työryhmälle tehtäväksi. Työryhmän valmistelemat tarkemmat kriteerit vahvistettiin hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmässä 27.6.2012.

Nyt kyseessä oleva kuntarakennelakiluonnos on valmisteltu hallituksen linjausten pohjalta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä kuntajakolakia, ja samalla lain nimike muutettaisiin sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelaksi. Lakiin lisättäisiin säännökset kuntien selvitysvelvollisuudesta, selvityspennoista ja niistä poikkeamisesta sekä muutettaisiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan kielilain muuttamista eräiltä osin.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministerityöryhmä on linjannut palvelurakennemuutoksen jatkoa 15.11.2012.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa 7.3.2013 mennessä kuntarakennelakiluonnoksesta yleisesti sekä erityisesti lausumaan seuraavista kysymyksistä:

/...

LAUSUNTO / KUNTARAKENNELAKILUONNOS ...

- selvitysvelvollisuudesta, selvityisperusteista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä;
- esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä;
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta;
- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä;
- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti.
(Valm. hj. AK).

Esitys: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen 3 mukaisen lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta.
(Esitt. kj. ER).

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto
35 §

Liite nro 1.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Eero Ryhänen, puh. 0400 742 751
sähköposti: eero.ryhanen@keitele.fi

Otteen oikeaksi todistaa

Keitele 1,3 20.13

Arkistonhoitaja

Riitta Kulkku

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

AL OO

Uutta kuntarakennelakia **ei tarvita**. Koska pakkoliitoksia ei tulla tekemään, jo nykyinen kuntajakolaki mahdollistaa selvitysten ja liitosten tekemisen joustavasti ja vapaaehtoisesti. Uuden lain kriteerit rajoittavat vapautta selvityskumppaneiden valinnassa ja ohjaavat epätarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin. Mahdollisten liitosselvitysten tulee perustua **kuntien vapaaehtoisiiin päätöksiin**, omiin lähtökohtiin ja paikallisiin olosuhteisiin ilman kaavamaisesti ohjaavia kriteerejä tai poikkeamislupia.

Käsillä olevassa lakiluonnoksessa esitetyt selvityspenusteet perustuvat kaupunkiseutujen ja niiden kehyskuntien kuntarakenteen ongelmiin. Kaupunkikeskukset ja niiden työssäkäyntialueen ulkopuolella sijaitsevien pienten maaseutukuntien liitosselvitysvollisuutta koskien **20 000 asukkaan väestöpohjavaatimus tulee poistaa**. Se johtaa alueellisesti valtavien yksiköiden syntyyn ja heikentää paikallista demokratiaa ja lähipalveluiden saatavuutta. Erityisesti harvaan asutulla seudulla voidaan muodostaa elinvoimaisia kuntia huomattavasti pienemmälläkin väestöpohjalla.

Kuntien kuuleminen lakia säädettäessä on myönteistä. **Kuulemisen tulee olla aito ja kuntien esittämät mielipiteet on otettava huomioon**. Lakiluonnoksessa esitetyt määrääjat ovat liian tiukkoja. Kuntien vahvaa itsehallintoa on kunnioitettava. **Emme hyväksy pakkoliitoksia**.

Vapaaehtoisten kuntaliitosten tukeminen yhdistymisavustuksin on perusteltua. Yhdistymisavustusten saamista ei tule kytkeä 20 000 asukkaan väestöpohjaan eikä siitä haettavaan poikkeukseen. Olennaisinta pienten kuntien monikuntaliitoksissa on ohjata tuki uusien palvelurakenteiden muodostamiseen esimerkiksi siten, että maksetaan ylimääräistä valtionosuutta 200 euroa/asukas/vuosi viiden vuoden ajan. Valtionosuuksien säilyminen vähintään liitosta edeltävällä tasolla tulee varmistaa riittävän siirtymäkauden ajan.

Kuntien kannalta keskeisin tulevaisuuden kysymys on sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämis- ja tuottamisvastuun määrittely. Se on kuntarakenneuudistustakin tärkeämpää. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen tarvitaan erilaisia vaihtoehtoja. Sosiaalitoimen, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon **integraatio ei voi toteutua vahvaan peruskuntaan perustuvalla mallilla**, vaan tarvitaan kuntien yhteisiä, riittävän laajapohjaisia SOTE-alueita.

Pohjois-Savossa esimerkiksi nykyinen sairaanhoitopiiri muodostaa väestöpohjaltaan riittävän laajan alueen SOTE-palveluiden järjestämiseksi. Käytössämme jo nyt oleva malli, jossa sairaanhoitopiirin alainen Kysteri-liikelaitos tuottaa perusterveydenhuollon ja tulevaisuudessa (1.1.2015 alkaen) myös sosiaalitoimen palvelut mahdollistaa SOTE-uudistuksen tavoitteiden toteutumisen. Oleellista on varmistaa demokraattisen päätöksenteon ja ohjauksen toteutuminen SOTE-järjestämisorganisaatiossa. **Paikallisilla palveluiden tuotantoyksiköillä turvataan tasavertaiset lähipalvelut**.